

نام درس: خاقانی

رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کد درس: ۱۴۱۲۳۸

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

تعداد سوال: ۴۰ نمره: ۴۰ تکمیلی — تشریحی —

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ دقیقه تشریحی — دقیقه

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست ☆ سوالات تستی نمره منفی دارد]

تعداد کل صفحات: ۷

۱. قصیده خاقانی با مطلع زیر بیانگر کدام واقعه تاریخی است؟

الف. آن مصر مملکت که تو دیدی خراب شد و آن نیل مکرمت که شنیدی سراب شد

ب. ناملايمات واقعه غزان و مرگ وحید الدین عثمان

ج. گلایه از جرخ و مرگ کافی الدین عمر بن عثمان

د. ناملايمات واقعه غزان و مرگ امام محمد یحیی

۲. به چه علت خاقانی را شاعری «دیر آشنا» نامیده اند؟

الف. به سبب قوت اندیشه و مهارت وی در ترکیب الفاظ و خلق معانی جدید

ب. به سبب آن که فهم کلام وی به ویژه در قصاید دشوار است.

ج. به سبب آن که وی به کثرت اصطلاحات و تلمیحات و اشارات مختلف روی می آورد.

د. به سبب آن که استعمال لغات غریب، نجوم، طبر و مضامین، ترکیبات جدید و تشبیهات شعر وی را مشکل فهم کرده است.

۳. کدام گزینه علت حقیقی زندانی شدن خاقانی در قلعه شلبران نیست؟

الف. کف نفس و اعراض از متاع دنیا، مسیر شاعر را طوری هموار ساخت که درویشی و زهد را سلطانی جهان دانست.

ب. خاقان کبیر منوچهر استعفاى او را از ملازمت نمی پذیرفت

ج. خاقانی بدون اجازه پادشاه از شروان به بیلقان گریخته بود.

د. پادشاه شروان به راهنمایی وزیرش خواست خاقانی را بر سر شغلی گمارد که مورد قبول شاعر نبود.

۴. کدام گزینه درباره مفهوم «کز خود هیچ نگشاید ترا» با توجه به مصراع «خاک بر کور و پاش کز خود هیچ نگشاید ترا» درست است؟

الف. توجه به خود هیچ گرهی از ترا باز نمی کند.

ب. توجه به منیت دری به سوی تو نمی گشاید.

ج. از منیت گشایشی برای تو حاصل نمی شود.

د. در بیت «با قطار خوک در بیت المقدس پی منه

الف. تمثیل ب. کنایه

ج. تشبیه د. تلمیح

۵. مفهوم اصلی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف. «ورتو اعمی دیده ای بر دوش احمد داردست

ب. اگر کور هستی دست خود را بر دوش محمد مصطفی بگذار

ج. به صورت محض از شریعت محمدی تبعیت کن.

د. اگر در راه دین نابینایی، پس در این راه بهتر است پیشوای تو پیامبر اکرم باشد.

۶. در راه شریعت بی قید و شرط دست خود را بر دوش کسی بگذار که تو را هدایت کند.

نام درس: حافظانی

رشته تحصیلی - گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کے لڑے: ۱۴۱۲۳۸

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

تعداد سوال: ۴۰ نمره — تکمیلی — تشریحی —

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ نوبت تشریحی — نوبت

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست] ☆ سوالات تستی نمره منفی ندارد]

تعداد کل صفحات: ۷

۷. کدام گزینه دربارهٔ واژهٔ « ماکیان » درست است؟

الف. لفظ مفرد است به معنی مرغ و خروس خانگی است.

ب. لفظ جمع است به معنی مرغان خانگی

ج. لفظ جمع است به معنی مرغان خانگی و نر آن را خروس می‌گویند.

د. لفظ مفرد است به معنی مرغان خانگی و نر آن را خروس می‌گویند.

۸. قصیده‌تر سبایه خاقانی در کدام بحر سروده شده است؟

الف. هزج مبهمل محذوف

ج. هزج مثنیٰ محذوف

۹. کدام گزینه درباره «رشتهٔ مریم» در بیت زیر نادرست است؟

« تنم چون رشتۀ مریم دو تا است»

الف. اشاره به مهارت مریم در خیاطی دارند

ب. اشاره به مهارت مریم در ریسیدن نخ با دوک است.

ج. احتمالاً اشاره است به تارهایی که در پایین در هوا موج می‌زند و به وسیله لعاب عنکبوت ساخته می‌شود.

د. در بیت مذکور کنایه از لاغری و خمیدگی قامت است. (۵)

۱۰. آیه شریفه « اَنْتَیْ اَخْلَقْ لَکُم مِّنَ الطَّیْنِ کَهَیْئَةِ الطَّیْرِ فَاَنْفَخْ فِیْهِ فِیْکُوْنُ طَیْرًا ۗ اِنَّیْ اِلَٰهٌ عَظِیْمٌ » به چه موضوعی اشاره دارد؟

الف. آفرینش انسان از گل

ب. آفرینش انسان از گل همانند آفرینش پرندۀ بود.

ج. به داستان حضرت عیسی که بر پاره‌ای گل دمید و آن خفاش شد.

د. به آفرینش انسان که خداوند همانند پرنده از روح خود در او دمید.

۱۱. نظر مرحوم زرین کوب دربارهٔ معنی بیت زیر چیست؟

« چه گویی آستان کفر جویم
نجویم در ره دین صدر والا »

الف. تو می‌گویی که من به آستان کفر قناعت کنم و برای وصول به صدر والای دین نکوشم؟

ب. چه می‌گویی که در پی آستان کفر باشم و در راه دین جایگاه بلند و فراز مرتبه را بجویم؟

ج. تو می‌گویی من به آستان کفر قناعت کنم و برای وصول به صدر والای دین (پیامبر اکرم) نکوشم.

د. چه می‌گویی به سوی آستان کفر روم! در پی آن هستم که به درگاه صدر والا (ارسلان سلطان) توسل جویم

۱۲. در بیت «گرچه ز آن آینه خاتون عرب را نگرند در پس آینه رومی زن رعنا بیند» به ترتیب «خاتون عرب و رومی

زن رعنا « کنایه از چیست؟

الف. ماه و خورشید ب. خورشید و کعبه ج. کعبه و خورشید د. ماه و کعبه

نام درس: کافانی

رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کد درس: ۱۴۱۲۳۸

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

تعداد سؤال: ۴۰ نمره: ۴۰ تکمیلی — تشریحی —

زمان امتحان: ۵۰ دقیقه تشریحی — ۱۰ دقیقه

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست] ☆ سوالات تستی نمره منفی دارد

تعداد کل صفحات: ۷

۱۳. با توجه به بیت زیر، آزادی و فراغ بال زیران مشتاق نتیجه چیست؟

الف. چون از مسائل دنیوی دل کنده‌اند.

ب. از تظاهر و منیت بدورند.

ج. چون نسبت به لذایذ دنیوی بی‌اعتنا هستند.

د. چون نسبت به همه چیز شکینا و بسیار صابرند.

۱۴. «در کاسه خاک دیدن» با توجه به مصراع «همه خاکست که در کاسه مینا ببیند» بر چه مفهومی دلالت می‌کند؟

الف. جنس خاک را متوجه شدن

ب. در کاسه چیزی با ارزش ندیدن

ج. متوجه بی‌اصلیتی کاسه نشدن

د. پستی خاک در میان چهار عنصر

۱۵. کدام آرایه در بیت زیر وجود ندارد؟

الف. استعاره

ب. تشبیه

ج. مجاز

د. تلمیح

۱۶. نوع ترکیب‌های اضافی (صدمه هجران، هودج جانان) در کدام گزینه آمده است؟

الف. استعاره - ملکی

ب. تشبیه - ملکی

ج. تشبیه - استعاره

د. تشبیه - تخصیصی

۱۷. کدام گزینه درباره معنی بیت زیر درست است؟

الف. عشق آتشی است کاتش دوزخ غذای اوست

ب. پس عشق روز و دار و تو در دوزخ هوا

ج. عشق همانند آتشی است که غذای آن آتش دوزخ است پس در این دنیای دوزخ‌وار، روزه‌دار عشق باش

د. عشق آتشین است آن چنان که گویی غذایش آتش دوزخ است و به خاطر نادانی تو روزه‌دار مانده است.

۱۸. مقصود از مصراع دوم بیت زیر چیست؟

الف. عشق آتشی است که غذایش را از آتش دوزخ فراهم آورده، پس در طریق عشق روزه‌دار باش تا آتش هوا و هوس تو را نابود نکند.

ب. گویی آتش شدید عشق چنان است که دوزخ را یک لقمه‌ی خود می‌کند. پس بکوش در طریق عشق خود را باشی و از نادانی و نفس‌پرستی بپرهیزی.

۱۹. بیت زیر در چه وزنی سروده شده است؟

الف. بحر هزج

ب. بحر مفاعیلن - مفاعیلن - فاعلن

ج. بحر هزج

د. بحر مفاعیلن - مفاعیلن - فاعلن

۲۰. «جان را به فقر بازخر از حادثات از آنک»

الف. وجود انسان در این خاک غریب با وجود انواع حوادث خوش نیست.

ب. انسان غریب در این خاک تاب و توانی برای مقابله با حوادث روزگار ندارد.

ج. نوآیینی این غریبه با وجود انواع حوادث در دنیا خوش نیست.

د. گرفتاری این جان غریب آراسته در میان انواع حوادث خوش نیست.

۲۱. «راحت از راه دل چنان برخاست»

الف. فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن

ب. فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن

ج. فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن

د. فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن

تعداد سؤال: ۴۰ تکمیلی — تشریحی —

نام درس: کافانی

رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کد درس: ۱۴۱۲۳۸

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ دقیقه تشریحی — دقیقه

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست] ☆ سوالات تستی نمره منفی دارد

تعداد کل صفحات: ۷

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

۲۰. مراد از « تموز و مهرگان » در بیت زیر کدام است؟

- الف. تموز مدت ماندن آفتاب در برج سرطان و مهرگان مدت ماندن آفتاب در برج میزان است.
 ب. تموز مدت ماندن آفتاب در برج میزان و مهرگان مدت ماندن آفتاب در برج سرطان است.
 ج. تموز مدت ماندن آفتاب در برج حمل و مهرگان مدت ماندن آفتاب در برج میزان است.
 د. تموز مدت ماندن آفتاب در برج سرطان و مهرگان مدت ماندن آفتاب در برج حمل است.

۲۱. مقصود از «مضيق خاورستان» در بیت زیر چیست؟

- الف. دنیای بلیلم در مضیق خاورستان
 ب. بوستان
 ج. شروان
 د. زندان
 که امیدم ز گلستان برخاست

۲۲. پسوند « گان » در خدایگان به چه معنی است؟

- الف. به طور کلی در گذشته نشانه جمع برده است.
 ب. به معنی لایق و سزاوار است یعنی کسی که لایق خدا باشد.
 ج. گافش میانجی است و الف و نون آن جمع است.
 د. پسوند نسبت است در گذشته به معنی پادشاه به کار رفته است.

۲۳. مقصود از « راز دل زمانه » در بیت زیر کدام است؟

- الف. رخسار صبح پرده به عمدا برافکند
 ب. پنهانی‌های جهان قبل از طلوع خورشید به علت تاریکی است.
 ج. اشاره به خورشید که در هر بامداد طلوع می‌کند و در شامگاه از نظر ناپدید می‌شود.
 د. ب و ج
 راز دل زمانه به صغرا بر افکند

۲۴. در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟

- الف. کنایه
 ب. مجاز
 ج. استعاره
 د. ایهام
 « کیخسروانه جام ز خون سیاوشان
 گنج فراسیاب به سیما برافکند »

۲۵. کدام گزینه درباره معنی بیت زیر درست است؟

- الف. گویی در خانه عنکبوت، خرمگس به پرواز درآمده است و با بالهای سبز رنگ خود سنجد به هوا می‌پراکند.
 ب. گویی زبانه‌های آتش مانند عنکبوتی است که با بالهای سبزرنگ خود از روی منقل به پرواز درآمده است.
 ج. گویی شراره‌های آتش مانند خرمگسی است که با بالهای سبز خود از روی منقل به پرواز درآمده است.
 د. گویی شراره‌های آتش مانند خرمگسی است که با بالهای نارنجی خود از روی منقل به پرواز درآمده است.
 « گویی که خرمگس پرد از خان عنکبوت
 بر پر سبزرنگ غیبرا برافکند »

تعداد سؤال: ۴۰ تکمیلی — تشریحی —

نام درس: خاقانی

رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کد درس: ۱۴۱۲۳۸

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ دقیقه تشریحی — دقیقه

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست] ☆ سوالات تستی نمره منفی دارد

تعداد کل صفحات: ۷

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

۲۶. مقصود از « خاتم سهیل نشان » در بیت زیر چیست؟

الف. زان خاتم سهیل نشان بین که بر زمین چشمم نگین نگین چو ثریا برافکند

ب. دهان کوچک یار است که از فرط کوچکی پنهان و ناپیداست.

ج. چهره زیبای یار است که به سبب تابناکی مانند ستاره سهیل است.

د. لب کوچک معیوب است که از فرط کوچکی مانند ستاره سهیل ناپیداست.

۲۷. قصیده بسیار مشهور خاقانی با مطلع زیر در چه وزنی سروده شده است؟

الف. هان ای دل عبرت بین از دیده غیر کی هان ایوان مدائن را آئینه عبرت دان

ب. مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

ج. مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

۲۸. مقصود از « فلک گردان »، اول و دوم « حکم فلک گردان یا حکم فلک گردان » کدام است؟

الف. اولی گردش روزگار و دومی شاه پیروزبخت

ب. اولی خدایند و دومی گردش روزگار

۲۹. معنی واژه‌های (نطع - مهتوک - نوا - صلصل) به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف. پوستی که درویشان بر میان بندند - مرده - برگ و توشه - فاخته

ب. بساط و فرش چرمین - توشه سفر - پرده موسیقی - بانگ و فریاد

ج. فرش چرمین - قوت شده - مقام و لحن - بانگ و فریاد

د. بساط و فرش چرمین - مرده - توشه و خوراک - مرغابی

۳۰. مقصود از « دیوانه » در « دیوانه عاقل جان » چیست؟

الف. تعبیری است از جنون و دیوانگی

ب. تعبیری است از شیدایی به مراتب مادی

ج. تعبیری است از شیفتگی و استغراق در مراتب معنوی

د. تعبیری است از شیدایی و عاشقی در مراتب سلوک عرفانی

۳۱. علت اختلاف و کدورت خاقانی و رشیدالدین وطواط در کدام گزینه نیامده است؟

الف. غرور و خودستایی هر یک از آن دو بوده است.

ب. هر یک از آن دو دیگران را کوچک شمرده و وقعی نمی‌نهادند.

ج. خاقانی مردی ابی‌الطبع و بلند همت بوده و بر خلاف رشیدالدین از تعهد امور دیوانی اجتناب داشت.

د. احترام خاقانی نسبت به سنایی و بی‌علاقگی وطواط به سنایی است.

تعداد سؤال: ۴۰ تکمیلی — تشریحی —

نام درس: خاقانی

رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کد درس: ۱۴۱۲۳۸

زمان امتحان: تئوری و تکمیلی ۵۰ دقیقه تشریحی — دقیقه

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست] ☆ سوالات تستی نمره منفی دارد

تعداد کل صفحات: ۷

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

۳۲. معنی واژه‌های (صریر - خامه - توقیع - صهیل - ابرش) به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف. قلم - نوک قلم - نشان کردن پادشاه بر نامه و منشور - فاخته - رنگ سرخ و سفید به هم آمیخته.

ب. قلم - نوک قلم - دست خط و نشانی پادشاه - فاخته، اسبی که نقطه‌های مخالف رنگ خود داشته باشد.

ج. ناله قلم - قلم - فرمان پادشاه که به قهر باشد - آواز اسب - مهوش.

د. ناله قلم - قلم - فرمان و دستخط پادشاه - شیهه اسب - اسبی که رنگش سرخ و سفید به هم آمیخته باشد.

۳۳. چهار مرغ خلیل الله (کیوتر - زاغ - خروس و طاووس) هر یک به ترتیب کنایه از چیست؟

الف. آشتی و دوستی - شهوت - حرص مال - زیب و آرایش ظاهری.

ب. الفت خلق - حرص مال - شهوت - زیب و آرایش ظاهری.

ج. الفت خلق - حرص مال - جنگ و ستیز - راستگی ظاهری.

د. الفت خلق - زشتی و سیاه بختی - شهوت - زیب و آرایش ظاهری

۳۴. خاقانی تعبیر زیبایی « منطق الطیر » را از کدام سوره قرآن کریم گرفته است؟

الف. نمل ب. نور ج. فصل د. زمر

۳۵. مقصود از « صفر و گنج روان » در بیت زیر چیست؟

« رخس به هرا بتاخت بر سر صفر آفتاب

الف. برج حوت - فراخی روزی

د. رفت به چرب اخیری گنج روان در رکاب »

ب. برج ثور - رسیدن بهار

ج. برج جدی - گل و گیاه و سبزه

د. برج حمل - پرتو خورشید

۳۶. معنی مصراع « دردی مطبوع بین بر سر سبزه ز سیل » در کدام گزینه آمده است؟

الف. آنچه از سیل و رگبار بر سر سبزه بر جای مانده مانند ته‌نشین جوشانده است.

ب. ته مانده غذا به سبب سیل و رگبار بر سر سبزه باقی مانده است.

ج. آنچه از سیل و رگبار بر سر سبزه باقی مانده دل را به درد می‌آورد.

د. سیل و رگبار هیزم و وسایل آشپزی را بر سر سبزه به معرض دید همگان گذاشته است.

۳۷. معنی بیت « عطسه او آدم است ، عطسه آدم مسیح اینت خلف کز شرف عطسه او بود باب » در کدام گزینه آمده است؟

الف. حضرت مسیح پرورده حضرت آدم است زهی فرزندی که از راه شرف نتیجه و پرورده حضرت آدم است.

ب. حضرت آدم پرورده حضرت پیامبر است و مسیح نتیجه آدم، زهی فرزندی که پدر نتیجه و پرورده اوست.

ج. حضرت پیامبر پرورده حضرت آدم است و مسیح نتیجه آدم، زهی فرزندی که از راه شرف پدر، پرورده حضرت پیامبر است.

د. از عطسه حضرت آدم، پیامبر پرورده شد و مسیح نیز از عطسه آدم برآورده شد، زهی فرزندی که از راه شرف و بزرگی پدر نتیجه اوست.

۳۸. کدامیک از موضوعهای زیر در آثار شاعران سده ششم بسامد بالایی دارد؟

الف. وصف و مدح ب. گله و شکوه ج. مرثیه و هجو د. خودستایی و مفاخره

نام درس: کافانی

رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

کد درس: ۱۴۱۲۳۸

نیمسال دوم ۸۲-۸۳

تعداد سؤال: ۴۰ نمره: ۵۰ تکمیلی — تشریحی —

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ نمره تشریحی — نمره

[استفاده از ماشین حساب مجاز نیست] ☆ سوالات تستی نمره منفی دارد

تعداد کل صفحات: ۷

۳۹. در کدام گزینه به بیماری چشم اشاره نشده است؟

الف. بخت را در گلیم بایستی

ب. تن چو ناخن شد استخوانم از آنک

ج. بس به پیشین ندیده‌ای خورشید

د. دیده‌ای باورده سپید بخت سیاه

۴۰. آرایه برجسته‌ی زیر در کدام گزینه آمده است؟

« مرّما مرّمن حساب العمر »

الف. تضمین

ب. تکرار

ج. تصدیق

چون به پنجه رسد حساب مراست »

د. ملمّح